

Топорецька З. М.,
кандидат юридичних наук,
асистент кафедри правосуддя
юридичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

ГРАЛЬНИЙ БІЗНЕС ЯК ОДИН З ОСНОВНИХ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ УГРУПУВАНЬ

У статті розглянуто особливості вчинення зайняття гральним бізнесом організованими злочинними угрупованнями, визначено структуру та особливості суб'єктного складу організованих злочинних груп, які створюються для вчинення зайняття гральним бізнесом. Автором визначено чинники, які впливають на складність розкриття та розслідування цього злочину, у випадку його вчинення організованими злочинними угрупованнями, а також запропоновано шляхи підвищення ефективності його розслідування.

Ключові слова: гральний бізнес, азартні ігри, організована злочинність, розслідування, кримінальний процес.

В статье рассмотрены особенности совершения занятия игорным бизнесом организованными преступными группировками, определена структура и особенности субъектного состава организованных преступных групп, которые создаются для совершения занятия игорным бизнесом. Автором определены факторы, влияющие на сложность раскрытия и расследования этого преступления в случае его совершения организованными преступными группами, а также предложены пути повышения эффективности его расследования.

Ключевые слова: игорный бизнес, азартные игры, организованная преступность, расследование, уголовный процесс.

Гральний бізнес в Україні через його надприбутковість завжди був одним з потужних джерел фінансування діяльності організованих злочинних угруповань. З його заборону у 2009 році ситуація не змінилася. Практичний досвід боротьби з гральним бізнесом свідчить про те, що він є одним з найбільш латентних злочинів в Україні. Це обумовлюється також і тим, що дуже часто він вчиняється організованими злочинними групами (далі – ОЗГ).

Організованій злочинності властивий високий професіоналізм і транснаціональний характер зв'язків. Її діяльність несе особливо тяжкі наслідки й становить небезпеку не лише для національних інтересів окремої держави, а й для всього світового співтовариства. Організована злочинність посягає на цілий комплекс найбільш значущих соціальних цінностей, таких як життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека людини, безпека суспільства

ї держави, приватна й державна власність тощо. Злочинні угруповання, проникаючи в органи законодавчої влади й державного управління, у правоохоронні й судові установи, лобіюють у них свої незаконні інтереси, завдають значних збитків суспільству та державі, а також конкретній людині, яка відповідно до Конституції України визнається найвищою соціальною цінністю у державі [1, с. 5]. Більше того, азартні ігри самі по собі завдають шкоди здоров'ю людини, особливо незахищеним верствам населення, оскільки призводять до формування у гравців стійкої ігрової залежності – «людоманії», яка у світі визнана психічною хворобою.

У зв'язку з цим розкриття і розслідування зайняття гральним бізнесом, вчинених організованими злочинними групами із застосуванням професійних засобів протидії розкриттю та розслідуванню злочинів, неможливе без глибоких професійних знань слідчого, значного практичного досвіду розслідування та без використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності в результаті застосування таємних засобів і методів поліції і спецслужб.

Результати аналізу матеріалів кримінальних проваджень свідчать про те, що довести винуватість членів ОЗГ в інкримінованих їм злочинах надзвичайно складно, зважаючи на їх високий професіоналізм й вміння протидіяти різними засобами і способами правоохоронним органам у розкритті та розслідуванні злочинів і суду в розгляді кримінального провадження та прийнятті законного й справедливого судового рішення [2, с. 235].

Враховуючи викладене вище, дослідження питань розслідування зайняття гральним бізнесом, вчиненого ОЗГ, є актуальним.

Метою цієї статті є дослідження особливостей вчинення зайняття гральним бізнесом ОЗГ, виявлення існуючих проблем розслідування, пов'язаних із встановленням учасників злочинного угру-

пування, та формулювання наукових і практичних рекомендацій, спрямованих на підвищення ефективності їх розслідування.

Дослідженню питань протидії організованій злочинності та особливостям розслідування злочинів, вчинених організованими злочинними угрупованнями, присвячені роботи вітчизняних та зарубіжних учених: В.Д. Берназа, В.Г. Гончаренка, Ю.М. Грошевого, А.В. Іщенко, Є.Д. Лук'янчикова, М.А. Погорецького, Д.Б. Сергєєвої, В.В. Сташиса, О.Ю. Татарова, М.С. Цуцкірідзе, М.Є. Шумили, Б.В. Щура та ін. Проте результати аналізу наукової літератури свідчать про те, що науковцями досліджувалися загальні питання протидії організованій злочинності. Враховуючи, що зайняття гральним бізнесом є досить новим злочином, вчинення зайняття гральним бізнесом ОЗГ залишилося недостатньо дослідженим в науковій криміналістичній літературі.

Гральний бізнес завжди був одним з основних видів діяльності організованої злочинності та потужним джерелом її фінансування. Зайняття гральним бізнесом вчиняється ОЗГ досить часто, оскільки ця протиправна діяльність вимагає чіткого розподілу ролей і, особливо, наявності підставних осіб. Так, О.І. Гуров розглядає азартні ігри як різновид професійної злочинної діяльності та вважає гральний бізнес пріоритетним напрямком діяльності організованих злочинних груп [3]. Дійсно, члени ОЗГ, які займаються гральним бізнесом, зазвичай мають глибокі знання у сфері азартних ігор та великий професійний досвід їх організації, проведення та особливо приховання цього злочину.

Сьогодні ж азартні ігри є однією з найприбутковіших сфер організованої злочинності в усьому світі. Наприклад, сучасний легальний гральний бізнес США за своїм обсягом перевищує шоу-бізнес, при цьому вказана сфера є найбільш привабливою для організованої злочинності та корупції (за даними

ФБР, лише впродовж 9 років з моменту відкриття першого казино у штаті Нью-Джерсі в 1977 році, рівень злочинності у сфері грального бізнесу збільшився на 138%). Правоохоронні органи США щороку фіксують не лише численні випадки порушення порядку організації або проведення азартних ігор, а й інші суміжні з ними злочини, наприклад, вимагання, лихварство, шахрайство (у тому числі з використанням кредитних карток), зайняття проституцією, розповсюдження порнографії, відмивання грошей, ухилення від сплати податків, порушення, пов'язані із вживанням алкогольними напоями, торгівля наркотиками тощо [4, с. 60].

Відповідно до звіту FATF, ОЗГ шукають шляхи контролю над казино, можливості їх придбання або впливу на певні аспекти здійснення операцій у казино. Злочинці намагаються відфільтрувати або знаходити засоби впливу для полегшення механізму крадіжок, шахрайств, відмивання коштів та інших злочинів. Гральний бізнес завжди пов'язаний з такими видами діяльності ОЗГ, як торгівля наркотиками, торгівля людьми, організація проституції тощо [5].

Ситуація з низьким рівнем розкриття злочинів, які вчиняються ОЗГ, ускладнюється тим, що відбувається активне об'єднання організованої злочинності з економічною діяльністю. Злочинні угруповання, що діють у гральному бізнесі, легалізують значну частину «тіньових» капіталів, які потім використовують для розвитку власної діяльності, освоюють нові види протиправної діяльності, втягують у злочинну діяльність усе більше й більшу кількість людей.

Зайняття гральним бізнесом є одним з найбільш латентних злочинів. Водночас, коли цей злочин вчиняється ОЗГ, така латентність є ще вищою, тому виявити зайняття гральним бізнесом ОЗГ без проведення оперативно-розшукової діяльності практично неможливо. Організована злочинність у гральному бізнесі також має тісні зв'язки з правоох-

ронними органами та створює глибоку корупційну модель «покривання» ними злочину, що практично унеможлиблює їх виявлення, розслідування та розкриття.

За інформацією Першого заступника Міністра внутрішніх справ України, в Україні діють чітко налагоджені корупційні схеми роботи гральних закладів. Наприклад, за функціонування одного грального закладу щомісячно сплачувалося 1000 дол. США начальнику ДСБЕЗ району, 500 дол. США – оперативно-му працівнику цього відділу, 500 дол. США – в районну прокуратуру, 500 дол. США – в міську прокуратуру. Окремо організатори грального бізнесу також платили дільничному інспектору району, кримінальному розшуку та співробітникам по боротьбі з кіберзлочинністю. Друга корупційна схема мала назву «два на три» і полягала в тому, що щомісячно з кожного грального закладу сплачувалося 2000 дол. США міському управлінню внутрішніх справ, міській прокуратурі та МВС [6].

Організована злочинність у гральному бізнесі має свої особливості. Для членів ОЗГ, яка вчиняє цей злочин, характерна невелика чисельність (у межах від п'яти до десяти осіб), порівняно проста організаційна структура, досить високий загальний і злочинний професіоналізм членів її керівної і виконавчої ланки.

Так, наприклад, працівники Управління по боротьбі з організованою злочинністю та слідчого управління ГУМВС України в Запорізькій області викрили ОЗГ, яка впродовж 2013 року організувала на території міста Мелітополя дев'ять підпільних ігрових залів. Членами цієї групи виявилися троє місцевих мешканців, які до цього не мали судимостей [7].

Члени організованої групи на договірних засадах наймають на роботу технічних працівників (виконавців, робітників), які забезпечують роботу грального закладу та його охорону. Особи ж, що займаються технічною роботою в групі, не завжди поінформовані про її злочинний характер. Такі групи створюються

з метою здійснення тривалого злочинного бізнесу.

Керівники цих злочинних груп характеризуються великим ступенем активності при вчиненні злочинів і керівництві діями її членів. Найбільш слабкі ланки ОЗГ – особи, які виконують технічні функції. Як правило, за одним гральним закладом організатором закріплюється конкретна особа, яка постійно знаходиться в гральному закладі та керує його роботою, проте офіційно не має відношення до його створення.

Організовану злочинну групу, яка створюється для вчинення зайняття гральним бізнесом, як правило, складають:

1) власник грального бізнесу – керівник ОЗГ;

2) особа, яка є особистим помічником власника грального бізнесу і від його імені надає вказівки і формує групу, ця ж особа самостійно або через найманих осіб шукає підставних осіб, які в подальшому реєструються суб'єктами підприємницької діяльності й стають «номінальними» організаторами грального бізнесу, а також здійснює пошук касирів, круп'є, барменів, охоронців тощо;

3) особа, яка веде офіційну та неофіційну бухгалтерію, подає звітність і керує усіма фінансовими питаннями – «фінансовий директор»;

4) особи, які є номінальними директорами компаній партнерів, які здають в оренду гральне обладнання, приміщення для гральних закладів тощо, але самі не здійснюють азартних ігор.

У цій групі кожному відводиться своя роль, при цьому кожна з таких осіб наймає на роботу працівників, які можуть і не знати справжню мету своєї діяльності і не бути знайомими з власником закладу.

За інформацією МВС України, в грудні 2016 року було оголошено місяць боротьби з гральним бізнесом. При цьому, як заявив т.в.о. начальника Департаменту захисту економіки Національної поліції України Сергій Вязмікін: «Упродовж

місяця поліція припинила діяльність 789 гральних закладів». Поліцейські вилучили 8125 одиниць грального обладнання, серед яких – майже 7,8 тисяч системних блоків, 313 гральних автоматів, 50 платіжних терміналів, 12 столів для гри у покер. Вартість вилученого обладнання сягає 24 мільйонів гривень. Окрім того, вилучено понад 2,6 мільйона гривень, здобутих злочинним шляхом [8].

Як визначено Н.О. Петричко, особа організатора азартних ігор, який є членом організованого злочинного угруповання, характеризується такими ознаками: професійний злочинець, який володіє необхідними знаннями, вміннями, навичками та психологічними здібностями і займається незаконними азартними іграми у вигляді промислу. 90% організаторів незаконних азартних ігор – чоловіки, віком від 18 до 40 років (у 50% випадків вони мають вищу освіту, а у 80% випадків – не були раніше судимі) [9, с. 196].

Водночас автор не враховує та не виділяє видів організаторів азартних ігор. На нашу думку, необхідно розрізняти «реального» та «номінального» організаторів азартних ігор.

«Реальним» організатором (власником) грального бізнесу є, як правило, колишні власники казино та інших гральних закладів, які не хочуть втрачати стабільні прибутки від азартних ігор, а тому організують діяльність зовні законних закладів – Інтернет-клубів, спортивних клубів, вікторин, Інтернет-казино а також придумують інші способи приховування цього злочину. Окремі злочинці не намагаються замаскувати свою діяльність, а продовжують її у підпільних казино, при цьому посилюючи заходи безпеки та допускаючи лише постійних перевірених клієнтів, вони є організаторами злочину в розумінні ст. 27 КК України.

Більшості з них властиве бажання швидкого накопичення багатства без будь-яких затрат, пристрасть до збагачення будь-яким шляхом, прагнення здобути легкі гроші з усвідомленням

того, що їхня діяльність є злочином, проте суб'єктивно внутрішньо не погоджуючись з цим, вважаючи свою діяльність звичайним бізнесом. Ці особи не бажають втрачати легкі прибутки, які вони отримували, не докладаючи зусиль і не відповідаючи за злочинну діяльність. Тому ними створюються ОЗГ з розподілом ролей виключно з метою організації мережі гральних закладів.

Виявлення «реального» організатора азартних ігор є вкрай складним для слідства, оскільки зазвичай відсутні будь-які документальні підтвердження його зв'язку з гральним закладом. Крім того, такі особи мають тісні зв'язки в правоохоронних органах та з іншими представниками влади, які можуть протидіяти розслідуванню.

«Номінальним» організатором грального бізнесу є особа, яка займається підприємницькою діяльністю та отримує прибуток від проведення азартних ігор, тобто формальний власник грального закладу. Ця особа укладає договори, забезпечує поточну господарську діяльність закладу і, як правило, зареєстрована суб'єктом підприємницької діяльності, є організатором або виконавцем злочину в розумінні ст. 27 КК України залежно від способу його вчинення. Зазвичай таких осіб підбирають завчасно безпосередні члени ОЗГ і оформляють на них всю офіційну дозвільну та господарську документацію.

«Номінальними» організаторами, як правило, є особи, які не займають високого становища в суспільстві, не мають вищої освіти і стабільної роботи і погоджуються виступати «номінальними» власниками грального закладу та нести кримінальну відповідальність за зайняття гральним бізнесом за окрему плату виключно з метою покращення матеріального становища. Встановлення їх особи не є складним для розслідування, оскільки вся офіційна документація грального закладу оформлена на його ім'я.

Як вірно зазначив М. В. Корнієнко, традиційними сферами організованої

злочинності, окрім грального бізнесу, є рекет, бандитизм, незаконний секс-бізнес і члени цих угруповань є дисциплінованими, як правило, не вживають наркотиків та алкоголю [10, с. 27]. А. В. Савченко визначає, що з незаконними азартними іграми пов'язане шахрайство (ст. 190 КК України), підроблення грошових знаків та білетів державних лотерей (ст. 199 КК України), легалізація доходів, одержаних злочинним шляхом (ст. 209 КК України), ухилення від сплати податків (ст. 212 КК України), втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність у формі втягнення у зайняття азартними іграми (ст. 304 КК України) тощо [11, с. 43].

Так, гральний бізнес, який вчиняється ОЗГ, часто супроводжується вчиненням таких злочинів, як ухилення від сплати податків, легалізація доходів, одержаних злочинним шляхом, шахрайство, підроблення документів тощо. Тому під час проведення оперативно-розшукової діяльності чи розслідування фактів вчинення цих злочинів організованими угрупованнями правоохоронні органи можуть отримати інформацію про вчинення ними також зайняття гральним бізнесом.

Водночас організована злочинність у гральному бізнесі зазвичай характеризується її глобалізацією, зв'язками з організованою злочинністю за кордоном, використанням найновіших технологій, мережі Інтернет для створення ігрових порталів та реєстрацією за кордоном доменного імені тощо. Правоохоронні органи (зокрема, органи внутрішніх справ) часто не володіють необхідним інструментарієм для здійснення протидії вказаним злочинам, і саме це створює складнощі щодо їх виявлення та розкриття. Це призводить фактично до неможливості притягнення членів ОЗГ в Україні до кримінальної відповідальності в Україні.

Наприклад, в РФ для боротьби з незаконним гральним бізнесом у мережі Інтернет застосовують блокування ігрових сайтів за рішенням суду. Так,

прокурор Ленінського району м. Уфи подав цивільний позов до підприємств ВАТ «УфаНет», ТОВ «Скартел», МТУ «Кристалл», ВАТ ССБ «Сотел», ВАТ «Башинформсвязь», ВАТ «Мегафон», ВАТ «МТС» про обмеження передачі інформації шляхом використання інформаційно-телекомунікаційних мереж абонентам до Інтернет-сайту, на якому згідно з проведеною прокуратурою та МВС перевіркою дотримання законодавства про державне регулювання діяльності з організації та проведення азартних ігор було виявлено азартні ігри «рулетка», «покер», «ігрові автомати». Згідно з рішенням суду вказані компанії зобов'язано обмежити передачу інформації абонентам до Інтернет-сайту [12]. Проте ці заходи дозволяють лише припинити незаконний гральний бізнес, але не сприяють пошуку злочинців.

Слід погодитися з думкою в.о. Голови Нацполіції В. Трояна, що однієї поліції для боротьби з гральним бізнесом замало. Потрібні зміни в законодавстві та інші підходи [13].

У зв'язку з зазначеними наявними проблемами для підвищення ефективності розкриття і розслідування зайняття гральним бізнесом, яке вчиняється ОЗГ, в Україні необхідно на державному рівні вжити низку заходів, зокрема:

1. Ліквідувати корупцію в правоохоронних органах. Для чого посилити відповідальність працівників правоохоронних органів у разі виявлення на їх території підпільних гральних закладів. Зокрема, застосувати більш радикальні заходи, свого часу запропоновані Першим заступником Міністра внутрішніх справ: звільнення дільничного інспектора та начальника міського управління ДСБЕЗ та попередження для керівників РВ МВС та начальника ДСБЕЗ міста (району) у разі першого виявлення діяльності грального закладу. У разі повторного виявлення діяльності гральних закладів – звільнення зазначених керівників, а також попередження для керівників УМВС області та ДСБЕЗ області. У разі

подальшого виявлення фактів діяльності гральних закладів – звільнення зазначених керівників області.

2. Розробити методичні рекомендації по розслідуванню зайняття гральним бізнесом, вчиненого ОЗГ. Чітко розмежувати в методичних рекомендаціях ознаки азартних ігор та інших законних видів діяльності (державних лотерей, конкурсів, спортивних змагань) та інші практичні проблемні питання розуміння сфери грального бізнесу, які виникають у слідчих при розслідуванні.

3. Забезпечити активне співробітництво правоохоронних органів зі ЗМІ та громадськістю по формуванню у громадськості негативного ставлення до азартних ігор та стимулювання їх до повідомлення про виявлені ними факти зайняття гральним бізнесом. Проводити роз'яснювальну роботу, прес-конференції, прес-релізи з оголошенням результатів роботи МВС по боротьбі з гральним бізнесом. Створити «гарячі лінії» та рівні МВС для повідомлення про факти зайняття гральним бізнесом або ж створити можливість онлайн повідомлення про факти зайняття гральним бізнесом на сайті МВС з обов'язковим оприлюдненням інформації про результати розгляду і реагування на вказані звернення.

4. Легалізувати та жорстко врегулювати гральний бізнес, дозволивши проведення лише окремих азартних ігор в казино, заборонивши ігри на гральних автоматах і букмекерську діяльність. Встановити кримінальну відповідальність за організацію і проведення заборонених азартних ігор. Чітко визначити на законодавчому рівні поняття грального бізнесу та азартних ігор, створити єдину онлайн електронну систему прийняття ставок з можливістю її постійного контролю державними органами. Створити єдиний реєстр грального обладнання та обов'язкове маркування кожної його одиниці (присвоєння унікального коду), а також обладнати гральне обладнання GPS навігацією.

Проведене дослідження дозволяє зробити такі **висновки**. Гральний бізнес через його надприбутковість є одним з пріоритетних напрямків діяльності ОЗГ. За рахунок грального бізнесу ОЗГ фінансують інші види своєї злочинної діяльності, розширюють коло незаконної діяльності, що призводить до підвищення рівня організованої злочинності в цілому. Організовані злочинні групи також

мають глибокі корупційні зв'язки з правоохоронними органами, що практично унеможливує виявлення, розслідування та розкриття вчинення ними злочинів.

Для підвищення ефективності розслідування зайняття гральним бізнесом потрібне реформування на державному рівні як правоохоронної системи, так і вдосконалення законодавства у сфері азартних ігор.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. *Погорецький М. А.* Функціональне призначення оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі: монографія / М. А. Погорецький. – Х.: Арсіс, ЛТД, 2007. – 576 с.
2. *Сергеева Д. Б.* Належність доказів за новим КПК України / Д. Б. Сергеева // *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. – 2013. – № 3. – С. 234–239.
3. *Гуров А. И.* Профессиональная преступность [Электронный ресурс] / А. И. Гуров // *Прошлое и современность*. – М.: Юридическая литература, 1990. – 304 с. – Режим доступа: http://www.pravo.vuzlib.org/book_z1583_page_1.html.
4. *Дорогих В. М.* Правове забезпечення ігрового бізнесу США / В. М. Дорогих // *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України*. – 2000. – № 4. – С. 59–62.
5. Звіт FATF Слабкі сторони сектору казино та грального сектору [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.sdfm.gov.ua/content/file/Site_docs/2009/8.07.09/c.pdf.
6. *Свдокимов В.* «Гральний бізнес в Україні має бути викоренений» [Електронний ресурс] / В. Свдокимов // *Офіційний веб-сайт МВС України*. – Режим доступу: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/1004727>.
7. Запорізькі міліціонери припинили діяльність організованої злочинної групи, котра утримувала 9 підпільних ігрових залів [Електронний ресурс] // *Офіційний веб-сайт МВС України*. – Режим доступу: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/1009132>.
8. За місяць поліція закрила 789 гральних закладів / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zik.ua/news/2016/12/29/za_misyats_politsiya_zakryla_789_gralnyh_zakladiv_1017759.
9. *Петричко Н. О.* Незаконні азартні ігри: кримінально-правове та кримінологічне дослідження: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 / Н. О. Петричко. – Київ, 2010. – 258 с.
10. *Корнієнко М. В.* Організована злочинність в Україні: сучасний стан, кримінологічна характеристика, заходи протидії / М. В. Корнієнко. – К.: Фонд юрид. науки, 2004. – 300 с.
11. *Савченко А. В.* Кримінально-правова кваліфікація незаконних азартних ігор / А. В. Савченко // *Адвокат*. – 2010. – № 1 (112). – С. 40–44.
12. Решение Кировского районного суда г. Уфы от 15 мая 2012 г. в деле № 2–2673/2012 [Электронный ресурс] // *Единый реестр решений судов общей юрисдикции РФ*. – Режим доступа: <http://www.gscourts.ru/case/9647915>.
13. Вадим Троян розповідає, чому зростає злочинність, хто «кришує» гральний бізнес і чому неможливо приборкати проституцію і наркоторгівлю [Електронний ресурс] / *Офіційний веб-сайт Національної поліції*. – Режим доступу: <https://kv.npu.gov.ua/uk/control/kyivska/uk/publish/article/2054876>.

Toporets'ka Z. Gambling business as one of the main activities of organized criminal groups

The article deals with the features of committing illegal gambling by organized criminal groups. It is defined the structure and features of composition of organized criminal groups (OCG), that are created to commit illegal gambling. The authors have identified factors, which contribute to the complexity of investigation of this crime and suggested ways to improve its investigation.

Organized criminal groups, which is created to commit therein gambling usually are: the owner of gambling – Head OCG; a person who is a personal assistant to the owner of gambling and on behalf provides instructions and forms the group; the person who conducts official and unofficial accounts,

submit reports and manages all financial matters – «CFO»; persons who are nominee directors of companies partners who lease gaming equipment, facilities for gambling, etc., but do not carry out gambling.

To increase the efficiency of detection and investigation of gambling that committed by OCG, Ukraine should take a number of measures, including: eliminate corruption in law enforcement; develop guidelines to investigate gambling, committed by OCG; establish active cooperation of law enforcement bodies with the media and the public to formation of public negative attitude to gambling; legalize and strictly regulate gambling by allowing only some of the casino gambling and by prohibiting games on slot machines and sports betting. Establish criminal responsibility for the organization and conduct of prohibited gambling. Create a single electronic system of adoption rates with the possibility of continuous control of public authorities. Create a single register of gaming equipment and mandatory labelling of each of its units (assigning a unique code) and equipping gaming equipment with GPS navigation.

Keywords: *gambling, gambling, organized criminal groups, investigation, criminal procedure.*

Стаття надійшла до редакції журналу 12.03.2017 р.